

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького
Факультет післядипломної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Т.в.о. перший проректор з науково-педагогічної роботи

доцент І.І. Солонинко

«13» 07 2022р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

первинної спеціалізації (інтернатури)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Первинна спеціалізація: **Внутрішні хвороби**

Кваліфікація: лікар-спеціаліст

Кількість навчальних годин

Всього: 3600 годин (120 кредитів ECTS)

На кафедрах: лекцій 80 год, практичних 212 год, семінарів 548 год, додаткові програми 60 год, разом 900 год (30 кредитів ECTS).

Самостійна робота 180 год.

Обговорено і затверджено на засіданні методичної комісії ФПДО протокол № 3 від «13» 07 2022 р.

Голова методичної комісії
доцент, к.мед.н. О.С. Січкоріз

Затверджено на засіданні Вченої ради ФПДО протокол № 3 від «13» 07 2022 р.

Голова Вченої ради ФПДО
доцент, к.мед.н. О.С. Січкоріз

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Розроблено робочою групою Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького у складі:

Розробники:

Склярів Є.Я. – доктор медичних наук, професор, завідувач терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;
Соломенчук Т.М. - доктор медичних наук, професор кафедри сімейної медицини ФПДО;

Скибчик В.А. - доктор медичних наук, професор кафедри сімейної медицини ФПДО;

Світлик Г.В.- доктор медичних наук, професор кафедри сімейної медицини ФПДО;

Федоров Ю.В. – доктор медичних наук, професор кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Вдовиченко В.І. – доктор медичних наук, професор кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології и ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Бичков М.А. – доктор медичних наук, професор кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Бондаренко О.О. – доктор медичних наук, професор терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького.

Ковальчук Г.І. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Бодревич Б.Б – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Капустинська О.С. – кандидат медичних наук, доцент терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Демидова А.Л. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Перепелиця М.В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Вергун О.М. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Квіт Х.Б. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Файник А.Ф. – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Максимець Т.А. - кандидат медичних наук, асистент кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології

Протокол від “ _____ ” _____ 2022 року № _____

Завідувач кафедри д.мед.н., проф. Склярів Є.Я.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

I. Профіль програми інтернатури зі спеціальності «Внутрішні хвороби»

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (ЛНМУ імені Данила Галицького) Факультет післядипломної освіти
Складник системи освіти	Освіта дорослих. Післядипломна освіта у сфері охорони здоров'я. Спеціалізація (первинна)
Кваліфікація	Професійна кваліфікація, лікар-спеціаліст спеціальність «Внутрішні хвороби»
Офіційна назва програми	Програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю 222 Медицина, «Внутрішні хвороби»
Тип диплому	Сертифікат спеціаліста
Обсяг програми	Тривалість підготовки в інтернатурі – 22 місяці (3600 годин, 120 кредитів ECTS) Освітня частина (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (900 годин, 30 кредитів ECTS) Практична частина (бази стажування) 16 місяців (2700 годин, 90 кредитів ECTS)
Наявність акредитації	Наявна
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	Диплом магістра (спеціаліста - для випускників до 2021 року) у галузі знань «22 Охорона здоров'я» за спеціальністю «222 Медицина» («Лікувальна справа»)
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми – до 2027 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність «222 Медицина» Спеціалізація «Внутрішні хвороби»
Орієнтація програми	Програма є освітньо-професійною та має прикладну орієнтацію в галузі охорони здоров'я
Основний фокус освітньо-професійної програми	Первинна спеціалізація галузі знань «22 Охорона здоров'я» за спеціальністю «222 Медицина» Ключові слова: охорона здоров'я, медицина, первинна спеціалізація, лікар-спеціаліст
Придатність до працевлаштування	Після підготовки в інтернатурі фахівцю присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста, який здатний виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може обіймати відвідну лікарську посаду
Подальше навчання	Подальший безперервний професійний розвиток із використанням різних видів післядипломної освіти: цикли тематичного удосконалення, стажування, майстер-класи, симуляційні тренінги чи тренінги з оволодіння практичними навичкам, семінари, фахові (тематичні цколи), наукові та науково-практичні конференції (конгреси, з'їзди, симпозіуми) Підготовка та перепідготовка на циклах вторинної спеціалізації і з метою набуття іншої лікарської спеціальності. Вступ на освітньо-наукову програму для здобуття ступеня доктора філософії

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Внутрішні хвороби» вивчається інтернами спеціальності 222 «Медицина» упродовж двох років навчання й забезпечує ґрунтовні знання у сфері професійної діяльності.

Внутрішня медицина – ключова медична дисципліна, яка відповідає за лікування дорослих пацієнтів із комплексом захворювань як в клініці, так і в суспільстві. Це – пацієнт-орієнтована галузь медицини, яка науково базується та дотримується етичних і холістичних принципів допомоги; створює та просуває медичні знання, методи та можливості. Аналізує результати інших медичних спеціальностей та інтегрує їх у стратегії діагностики, лікування та догляду конкретного пацієнта.

Дисципліна спрямована на здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для впровадження у практичну медицину та інші сфери життя; розвиток здатності до безперервного розвитку та самовдосконалення.

Допуск до навчання в інтернатурі за спеціальністю «Внутрішні хвороби» здійснюється після одержання особою базової медичної освіти, в результаті якої було набуто базові медичні знання на основі рейтингового розподілу. Навчання включає в себе теоретичну і практичну підготовку в університеті або університетській клініці, а також, якщо це доцільно, в медичному закладі, схваленому для цієї мети компетентними інстанціями або органами в якості бази проходження інтернатури.

Завданнями підготовки фахівців в галузі внутрішньої медицини є створення компетентного лікаря-інтерніста для Європейської системи охорони здоров'я з якісною взаємодією з фахівцями інших медичних спеціальностей; оптимізованою комплексною допомогою з використанням сучасних методів діагностики та лікування.

Програма з дисципліни «Внутрішні хвороби» передбачає вивчення основ внутрішньої медицини за розділами: кардіологія, ревматологія, гематологія, алергологія, гастроентерологія, ендокринологія, нефрологія, при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, сучасних аспектах діагностики, лікування та профілактики основних та найбільш розповсюджених нозологій у даних розділах захворювань внутрішньої медицини, які необхідні для здійснення професійної діяльності лікаря.

Основне завдання інтернатури за спеціальністю «Внутрішні хвороби» - підвищення рівня теоретичної і практичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності. Тривалість – 2 роки (22 місяці). Початок навчання в інтернатурі - з 01 серпня.

Навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Внутрішні хвороби» упродовж 2 років (22 місяці) передбачено: 3 місяці (з вересня по листопад) упродовж першого року і 3 місяці (з квітня по червень) упродовж другого року навчання на кафедрі терапії і на суміжних кафедрах (разом 6 місяців, 900 годин, 30 кредитів ECTS). На базах стажування підготовка інтернів буде здійснюватися на першому і другому році навчання по 8 місяців (разом 16 місяців, 2700 годин, 90 кредити ECTS).

Програма підготовки в інтернатурі це єдиний комплекс освітніх та практичних компонент, спланованих й організованих Львівським національним медичним університетом імені Данила Галицького і базами стажування з метою

забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Внутрішні хвороби» складається з двох частин: освітньої та практичної. Освітня частина інтернатури проводиться на кафедрах Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів. Навчальна програма передбачає читання лекцій, проведення семінарських і практичних занять, клінічних розборів пацієнтів, клінічних конференцій з аналізом важливих питань діагностики і лікування, експертну оцінку історій хвороб. На практичних заняттях лікарі-інтерни удосконалюють методи діагностики, лікування основних захворювань внутрішніх органів, вивчають державний реєстр лікарських засобів, дозволених для застосування в медичній практиці. Лікарі-інтерни беруть участь у роботі науково-практичних конференцій, міських, обласних, міжнародних конференцій, працюють із сучасною медичною літературою, готують презентації.

Практична підготовка лікарів-інтернів на базах стажування здійснюється упродовж 16 місяців, де лікарі-інтерни ведуть прийом терапевтичних пацієнтів, удосконалюють професійну майстерність, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики. На семінарських заняттях лікарі-інтерни на основі практичної роботи і вивчення фахової літератури обговорюють актуальні питання діагностики, етіології, патогенезу, лікування хвороб внутрішніх органів, помилки й ускладнення, які виникають під час роботи.

Підготовка із спеціальності «Внутрішні хвороби» на базах стажування включає *загальну базу* тривалістю 6 місяців – 1-й рік навчання (з них 2 місяці у відділенні невідкладної екстренної медичної допомоги, 2 місяці у відділенні інтенсивної терапії, 2 місяці в амбулаторії (амбулаторні та/або консультативні поліклініки та/або денні стаціонари) та 10 місяців (1-ий рік навчання 2 місяці та 2-ий рік навчання 8 місяців) *внутрішньої медицини у стаціонарній службі* внутрішніх хвороб - терапевтичні клініки, у яких необхідно забезпечити ротації за різними спеціальностями. Метою навчання на загальній базі є забезпечення отримання необхідного фонду знань і навичок для діагностики та лікування поширених медичних проблем та ведення гострих невідкладних медичних станів. Мінімальна пропонується тривалість ротацій для загальної бази становить 2 місяці.

Підготовка лікарів-інтернів проводиться за *індивідуальними навчальними планами*, які розробляє куратор лікарів-інтернів за участю головного експерта ДОЗ і викладача Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького на основі примірної програми МОЗ України та цієї програми підготовки первинної спеціалізації (інтернатури), які затверджуються головним лікарем бази стажування та завідувачем профільної кафедри, де буде навчатися інтерн в освітній частині. До індивідуального плану лікаря-інтерна, крім основної роботи за фахом, додатково вносять самостійну роботу з літературою, санітарно-просвітницьку роботу, графік занять у комп'ютерному класі, проміжні атестації.

Під час проходження інтернатури молоді спеціалісти мають усі права і несуть відповідальність за свої дії відповідно до чинного законодавства.

Тривалість робочого дня встановлюється відповідно до спеціальності лікаря і регламентується чинним законодавством. Цей навчальний план розрахований на 36-годинний робочий тиждень.

Після закінчення навчання в інтернатурі лікарі-інтерни атестуються для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Внутрішні хвороби» згідно з Порядком, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1753).

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали навчальний план та програму підготовки в інтернатурі, а також успішно склали ліцензійний інтегрований іспит Крок-3. Атестація лікарів-інтернів включає: оцінювання практичної підготовки у формі іспиту з оволодіння практичними навичками та співбесіду зі спеціальності.

Лікарям-інтернам, які одержали позитивні оцінки на державній атестації, видається сертифікат установленого зразка про присвоєння звання “лікар-спеціаліст” за спеціальністю “Внутрішні хвороби”.

III. ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИН ІНТЕРАНУТРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 22 місяці (3600 годин) (120 кредитів ECTS).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (900 годин, 30 кредитів ECTS), три місяці щорічно (15 кредитів ECTS на рік).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2700 год, 90 кредитів ECTS).

Рік підготовки	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
1-й	П	П	О	О	О	П	П	П	П	П	П	В
2-й	П	П	П	П	П	П	П	П	О	О	О	В

Примітки: П – практична частина

О – освітня частина (навчання на профільній кафедрі)

В – відпустка

ІV. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби»
на кафедрах (освітня частина інтернатури).

Тривалість навчання – 6 місяців, 900 годин, 30 кредитів ECTS.

Код	Назва курсу	Тривалість навчання, години/ кредити ECTS					
		1-й рік		2-й рік		Разом	
		години	кредити ECTS	години	кредити ECTS	години	кредити ECTS
1. Внутрішні хвороби							
1.01	Організація терапевтичної допомоги населенню	15	0,5	-	-	15	0,5
1.02	Хвороби органів дихання та професійні хвороби	105	3,5	-	-	105	3,5
1.03	Хвороби серцево-судинної системи	135	4,5	-	-	135	4,5
1.04	Ревматичні хвороби	75	2,5	-	-	75	2,5
1.05	Хвороби органів травлення	105	3,5	-	-	105	3,5
1.06	Хвороби нирок	-	-	75	2,5	75	2,5
1.07	Клінічна алергологія	-	-	75	2,5	75	2,5
1.08	Хвороби органів кровотворення	-	-	75	2,5	75	2,5
1.09	Хвороби ендокринної системи та обміну речовин	-	-	90	3,0	90	3,0
1.10	Інтенсивна терапія. Невідкладні стани	-	-	45	1,5	45	1,5
1.11	Немедикаментозні методи лікування. Побічна дія ліків.	-	-	30	1,0	30	1,0
2. Додаткові програми							
2.1	Паліативна допомога (профільна кафедра)	15	0,5	-	-	15	0,5
2.2	Інформаційні медичні технології	-	-	4	2	4	2
2.3	Медичне право	-	-	4		4	
2.4	Менеджмент в охороні здоров'я	-	-	8		8	

2.5	Лікова психологія	-	-	8		8	
2.6	Медицина катастроф	-	-	8		8	
2.7	Інфекційні хвороби	-	-	14		14	
2.8	Дитячі інфекційні хвороби	-	-	14		14	
2.9	Ліцензований іспит «Крок-3»			6		6	
	Разом	450	15	450	15	900	30

V. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби» на кафедрі терапії (освітня частина інтернатури, 1-й рік навчання).

Тривалість навчання – 3 місяці (вересень-листопад), 450 годин, 15 кредитів ECTS.

од	Назва курсу	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Семінари	Разом	Самостійна робота
1. Внутрішні хвороби						
01	Організація терапевтичної допомога населенню	4	4	7	15	4
01.01	Допомога пораненим під час бойових дій	2	0	0	2	0
01.02	Організація експертизи тимчасової втрати працездатності	2	0	0	2	2
01.03	Організація стаціонарної, амбулаторної, невідкладної медичної допомоги в клініці внутрішніх хвороб	0	0	2	2	0
01.04	Принципи доказовості та стандарти діагностики і лікування у внутрішній медицині	0	2	2	4	2
01.05	Правила оформлення медичної документації, ведення статистичної звітності. Семінар-колоквіум	0	2	2	4	0
		0	0	1	1	0
02	Хвороби органів дихання та професійні хвороби	8	30	67	105	16
02.01	Методи обстеження у разі	0	0	2	2	0

	хвороб органів дихання					
02.02	Дихальна недостатність. Легеневе серце	2	0	4	6	0
02.02.01	Гостра дихальна недостатність	0	0	2	2	0
02.02.02	Хронічна дихальна недостатність	0	0	4	4	2
02.03	Хронічне обструктивне захворювання легень	2	2	4	8	2
02.04	Бронхіальна астма	2	0	4	6	2
02.05	Пневмонії	2	0	2	4	0
02.05.01	Негоспітальна пневмонія	0	2	2	4	2
02.05.02	Госпітальна пневмонія	0	2	2	4	2
02.05.03	Пневмонія + Covid 19	0	2	4	6	2
02.05.04	Пневмонія, викликана вірусом грипу	0	2	2	4	0
02.05.05	Тяжкий гострий респіраторний синдром	0	2	4	6	0
02.06	Інтерстиційні хвороби легень	0	2	2	4	0
02.06.01	Ідіопатична інтерстиційна пневмонія	0	2	2	4	0
02.06.02	Саркоїдоз	0	2	2	4	2
02.06.03	Екзогенний алергічний альвеоліт	0	2	2	4	0
02.06.04	Пневмоконіози	0	2	4	6	2
02.07	Пухлини легень	0	2	2	4	0
02.08	Гідроторакс	0	2	2	4	0
02.09	Пневмоторакс	0	2	2	4	0
02.10	Емфізема легень	0	2	2	4	0
02.11	Пухлини і кисти середостіння	0	0	2	2	0
02.12	Клінічна фармакологія кортикостероїдів	0	0	2	2	0
02.13	Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів	0	0	2	2	0
02.14	Клінічна фармакологія бронхолітиків та відхаркувальних препаратів	0	0	2	2	0
02.15	Клінічна фармакологія антибактеріальних препаратів	0	0	2	2	0
	Семинар-колоквиум	0	0	1	1	0
03	Хвороби серцево-судинної системи	12	32	91	135	18

03.01	Фізикальні методи обстеження у випадку серцево-судинній патології	0	2	0	2	0
03.02	Лабораторні та інструментальні методи обстеження в діагностиці хвороб серцево-судинної системи	0	2	0	2	0
03.03	Основи ЕКГ, методика проведення, основні електрокардіографічні синдроми у випадку хвороб серцево-судинної системи	0	2	0	2	0
03.04	Променева діагностика в кардіології	0	0	2	2	0
03.05	Гіпертонічна хвороба. Симптоматичні артеріальні гіпертензії	2	0	0	2	0
03.06	Есенціальна артеріальна гіпертензія	0	0	2	2	0
03.07	Вторинні артеріальні гіпертензії	0	0	2	2	0
03.08	Гіпертензивні кризи	0	2	0	2	2
03.09	Клінічна фармакологія антигіпертензивних препаратів	0	0	2	2	2
03.10	Атеросклероз та дисліпідемії	0	0	2	2	2
03.11	Класифікація та чинники ризику атеросклерозу	0	0	2	2	2
03.12	Стратегія медикаментозної корекції дисліпідемій	0	0	0	0	2
03.13	Клінічна фармакологія гіполіпідемічних препаратів	0	0	2	2	0
03.14	Гострий коронарний синдром та хронічна коронарна хвороба серця	2	0	0	2	0
03.15	Клінічні варіанти та діагностика ХКС	0	2	0	2	0
03.16	Вибір стратегії лікування ХКС	0	2	0	2	0
03.17	Клінічна фармакологія антиішемічних препаратів	0	0	2	2	0
03.18	Порушення серцевого ритму	2	0	0	2	0
03.19	Діагностика ГКС	0	2	0	2	0
03.20	Атипові форми ГКС	0	2	0	2	0
03.21	Стратегія лікування ГКС з підйомом сегменту ST	0	0	2	2	0

03.22	Стратегія лікування ГКС без підйому сегменту ST	0	0	2	2	0
03.23	Тактика ведення пацієнта в гострий період ГКС	0	2	0	2	0
03.24	Тактика ведення пацієнта упродовж першого року після ГКС	0	2	0	2	0
03.25	Ускладнення ГКС та їх лікування	0	0	0	0	2
03.26	Гостра лівошлуночкова недостатність	0	2	0	2	0
03.27	Кардіогенний шок	0	2	0	2	0
03.28	Механічні ускладнення при ГКС	0	0	0	0	2
03.29	Клінічна фармакологія антикоагулянтів та фібринолітичних препаратів	0	0	2	2	0
03.30	Клінічна фармакологія антитромбоцитарних препаратів	0	0	2	2	0
03.31	Гостра судинна недостатність	0	0	2	2	0
03.32	Диференційна діагностика кардіалгій	0	0	2	2	0
03.33	Раптова серцева смерть: причини, діагностика, реанімаційні заходи, методи профілактики	0	0	2	2	0
03.34	Особливості перебігу та лікування хвороб серцево-судинної системи у вагітних	0	0	2	2	0
03.35	Хвороби міокарда та перикарда	2	0	0	2	0
03.36	Гіпертрофічна кардіоміопатія	0	0	2	2	
03.37	Дилатаційна кардіоміопатія	0	0	2	2	0
03.38	Інфекційний ендокардит: клініка, діагностика, лікування	0	0	2	2	0
03.39	Хвороби перикарда: клініка, діагностика, лікування	0	0	2	2	0
03.40	Вроджені вади серця	0	0	2	2	
03.41	Набуті вади серця	0	0	2	2	0
03.42	ЕКГ діагностика порушень ритму	0	2	0	2	0
03.43	та провідності	2	0	0	2	0
03.44	Серцева недостатність	0	2	0	2	0
03.45	Діагностика та класифікації	0	0	2	2	0

03.46	фібриляції/тріпотіння передсердь АВС стратегія ведення пацієнтів з фібриляцією/тріпотінням передсердь	0	0	2	2	0
03.47	Застосування сучасних дистанційних пристроїв для діагностики порушень ритму та провідності	0	2	0	2	0
03.48	Кардіоверсія, абляція, кардіостимуляція при порушеннях ритму та провідності: покази та методики застосування	0	0	2	2	0
03.49	Синдром слабості синусового вузла	0	0	2	2	0
03.50	Синдроми передчасного збудження шлуночків	0	2	0	2	0
03.51	А-В вузлові порушення ритму	0	2	0	2	0
03.52	Шлуночкові порушення ритму	0	0	2	2	0
03.53	Порушення провідності серця	0	0	2	2	0
03.54	Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів	0	0	2	2	0
03.55	Розшарувальна аневризма аорти	2	0	0	2	0
03.56	Хвороби ендокарда	0	0	2	2	0
03.57	Визначення, класифікація та діагностика хронічної серцевої недостатності	0	0	2	2	0
03.58	Стратегія лікування хронічної серцевої недостатності зі зниженою фракцією викиду лівого шлуночка	0	0	2	2	0
03.59	Стратегія лікування хронічної серцевої недостатності зі помірно зниженою та збереженою фракцією викиду лівого шлуночка	0	0	2	2	0
03.60	Бета-адреноблокатори у лікування хронічної серцевої недостатності	0	0	2	2	0
03.61	Блокатори ренін-ангіотензин- альдостеронової системи у	0	0	2	2	0

	лікування хронічної серцевої недостатності					
03.62	Блокатори мінералокортикоїдних рецепторів у лікуванні хронічної серцевої недостатності	0	0	2	2	0
03.63	Роль емпагліфозину та дапагліфозину у лікуванні хронічної серцевої недостатності	0	0	2	2	0
03.64	Роль діуретиків у лікуванні хронічної серцевої недостатності	0	0	0	0	0
03.65	Застосування ресинхронізуючої терапії та кардіовертера- дефібрилятора при лікуванні хронічної серцевої недостатності	0	0	2	2	2
03.66	Особливості перебігу серцево-судинних хвороб у пацієнтів похилого та старечого віку	0	0	2	2	0
03.67	Ураження серця у випадку ендокринній патології	0	0	2	2	0
03.68	Ураження серця при легеневій патології	0	0	2	2	0
03.69	Ураження серця при нирковій патології. Кардіоренальний континіум	0	0	2	2	0
03.70	Особливості ведення кардіологічних пацієнтів при патології травного тракту	0	0	2	2	0
03.71	Особливості ведення пацієнтів після кардіохірургічних втручань	0	0	2	2	0
03.72	Реабілітація при серцево-судинних захворюваннях	0	0	0	0	0
03.73	Особливості перебігу серцево-судинних захворювань у жінок	0	0	3	3	2
	Семінар-колоквіум					
04	Ревматичні хвороби	6	20	49	75	14
04.01	Методи обстеження у випадку ревматичних хвороб	0	2	2	4	0

04.02	Гострий ревматизм	0	0	2	2	2
04.03	Запальні та дегенеративні	2	0	0	2	0
04.04	хвороби суглобів					
04.05	Подагра	0	2	2	4	0
04.06	Остеопороз	0	2	2	4	0
04.07	Реактивний артрит	0	0	2	2	0
04.08	Гостра ревматична	2	2	0	4	2
	лихоманка та хронічна					
	ревматична хвороба серця					
04.09	Анкілозивний спондилоартрит	0	0	2	2	0
04.10	Системні хвороби сполучної	2	0	0	2	4
	тканини					
04.11	Системний червоний вовчак	0	0	2	2	0
04.12	Дерматоміозит	0	0	2	2	0
04.13	Склеродермія	0	2	0	2	0
04.14	Ревматоїдний артрит	0	2	2	4	2
04.15	Системні васкуліти	0	0	2	2	2
04.16	Фіброміалгія	0	0	2	2	0
04.17	Антифосфоліпідний синдром	0	2	0	2	0
04.18.	Септичний артрит	0	0	2	2	0
04.19	Асептичний остеонекроз	0	0	2	2	0
04.20	Псоріатичний артрит	0	0	2	2	0
04.21	Саркоїдоз	0	0	2	2	0
04.22	Синдром Шегрена	0	0	2	2	0
04.23	Диференційна діагностика	0	2	2	4	0
	суглобового синдрому					
04.24	Особливості курації вагітних у	0	0	2	2	0
	випадку ревматологічних					
	хвороб					
04.25	Особливості курації пацієнтів з	0	0	2	2	0
	ревматологічними					
	захворюваннями під час лактац					
04.26	Особливості курації пацієнтів	0	0	2	2	0
	похилого віку з ревматичними					
	захворюваннями					
04.27	Класифікація, фармакологічні	0	2	2	4	0
	властивості НПЗП					
04.28	Біологічні антиревматичні	0	0	2	2	2
	препарати					
04.29	Особливості застосування	0	2	2	4	0
	ГКС: системно,					

04.30	внутрішньосуглобово Реабілітація пацієнтів із ревматичними хворобами Семінар-колоквіум	0	0	2	2	0
		0	0	1	1	0
05	Хвороби органів травлення	8	30	67	105	14
05.01	Методи обстеження у випадку хвороб органів травлення	0	6	6	12	0
05.02	Хвороби стравоходу Діагностика та лікування гастроезофагеальної рефлюксної хвороби, ахалазії кардії	2	0	0	2	0
		0	4	2	6	0
05.03	Рак стравоходу	0	0	4	4	0
05.04	Хвороби шлунка	2	0	0	2	0
05.05	Функціональна диспепсія. Поняття недослідженої диспепсії	0	2	2	4	2
05.06	Сучасні аспекти діагностики хронічного гастриту та дуоденіту	0	2	2	4	0
05.07	Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки	0	2	4	6	2
05.08	Нр-негативна пептична виразка шлунка та 12-типалої кишки	0	0	2	2	0
05.09	Ускладнення пептичної виразки шлунка та 12-типалої кишки	0	2	2	4	0
05.10	Особливості скринінгової діагностики та методи лікування злоякісних пухлин органів травлення	0	0	2	2	2
05.11	Хвороби підшлункової залози	2	0	0	2	0
05.12	Гострий панкреатит, клініка та діагностика	0	0	2	2	2
05.13	Хронічний панкреатит	0	2	2	4	0
05.14	Жовчнокам'яна хвороба	0	2	0	2	0
05.15	Дискінезії жовчного міхура та жовчевивідних шляхів	0	0	2	2	2
05.16	Хронічний холецистит	0	0	2	2	0
05.17	Хвороби печінки	2	0	0	2	0
05.18	Диференційна діагностика жовтяниць	0	0	2	2	2

05.19	Алкогольна хвороба печінки	0	0	2	2	0
05.20	Неалкогольна жирова хвороба печінки	0	0	2	2	0
05.21	Діагностика та лікування хронічних гепатитів	0	0	2	2	0
05.22	Діагностика та лікування цирозів печінки	0	2	2	4	2
05.23	Ускладнення цирозів печінки	0	0	2	2	0
05.24	Діагностика та лікування синдрому надлишкового бактеріального росту	0	0	2	2	0
05.26	Діагностика та лікування целиакії	0	2	0	2	0
05.27	Діагностика та лікування синдрому подразненої кишки	0	2	0	2	0
05.28	Діагностика та лікування запальних хвороб кишки (неспецифічного виразкового коліту і хвороби Крона)	0	2	0	2	0
05.29	Діагностика та тактика лікаря у разі синдрому «гострого живота»	0	0	2	2	0
05.30	Діагностика та тактика лікаря у разі гастроінтестинальної кровотечі та за наявності крові у випорожненні	0	0	2	2	0
05.31	Особливості діагностики та лікування хвороб органів травлення у вагітних	0	0	2	2	0
05.32	Особливості діагностики та лікування хвороб органів травлення у пацієнтів похилого та старечого віку	0	0	2	2	0
05.33	Клінічна фармакологія антацидів та антисекреторних препаратів	0	0	2	2	0
05.34	Клінічна фармакологія гепатопротекторів	0	0	2	2	0
05.35	Клінічна фармакологія жовчегінних препаратів	0	0	2	2	0
05.36	Клінічна фармакологія пребіотиків та пробіотиків	0	0	2	2	0

	Семінар-колоквіум	0	0	3	3	0
2. Додаткові програми						
06	Паліативна допомога	6	2	7	15	4
06.01	Сучасний стан паліативної та госпісної допомоги в світі та Україні. Основні принципи та підходи до надання паліативної та госпісної допомоги	2	0	0	2	0
06.02	Принципи симптоматичної (ад'ювантної) терапії в паліативній та госпісній медицині	2	0	0	2	0
06.03	Організація паліативної та госпісної допомоги в стаціонарі та вдома	2	0	0	2	0
06.04	Клінічна фармакологія та принципи призначення опійних та не опійних анальгетиків	0	0	2	2	2
06.05	Організація паліативної допомоги вдома для хворих з розладами життєдіяльності	0	0	2	2	0
06.06	Організація надання паліативної та госпісної допомоги в лікарнях загального профілю	0	0	2	2	0
06.07	Парентеральне харчування та регідратація невиліковних пацієнтів	0	2	0	2	2
	Семінар-колоквіум	0	0	1	1	0
	Разом	44	118	288	450	90

VI. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю
«Внутрішні хвороби» на кафедрі терапії і суміжних кафедрах
(освітня частина інтернатури, 2-й рік навчання).

Тривалість навчання – 3 місяці (квітень-червень), 450 години, 15 кредитів ECTS.

Код	Назва курсу	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Семінари	Разом	Самостійна робота
07	Хвороби нирок	6	20	49	75	16
07.01	Методи обстеження при захворюваннях нирок	0	4	6	10	2
07.02	Гломерулонефрити	2	2	6	10	2
07.03	Пієлонефрити	2	2	6	10	2
07.04	Хронічна хвороба нирок	0	4	6	10	2
07.05	Хронічна хвороба нирок	2	2	6	10	2
07.06	Амілоїдоз нирок	0	2	6	8	2
07.07	Нирково-кам'яна хвороба	0	2	6	8	2
07.08	Вроджені та спадкові захворювання нирок	0	2	6	8	2
	Семінар-кологвіум	0	0	1	1	0
08	Клінічна алергологія	6	14	55	75	16
08.01	Актуальні питання сучасної алергології	2	2	6	10	2
08.02	Анафілаксія	0	2	6	8	2
08.03	Невідкладні стани в алергології	2	2	10	14	4
08.04	Сироваткова хвороба	0	2	8	10	2
08.05	Алергічний риніт	0	2	10	12	2
08.06	Кропив'янка	0	2	8	10	2
08.07	Алергічні хвороби шкіри	2	2	6	10	2
	Семінар-кологвіум	0	0	1	1	0
09	Хвороби органів кровотворення	6	14	55	75	14
09.01	Методи обстеження при хворобах крові	0	0	4	4	2
09.02	Анемії. Геморагічні діатези	2	2	12	16	2
09.03	Гемобластози	0	2	8	10	2
09.04	Хронічні лімфопроліферативні	2	2	6	10	2

	хвороби					
09.05	Лімфоми	0	2	6	8	2
09.06	Геморагічні діатези	0	2	6	8	2
09.07	Хронічні	2	2	6	10	2
	мієлопроліферативні хвороби					
09.08	Гемофілія А та гемофілія В	0	2	6	8	0
	Семинар-колоквіум	0	0	1	1	0
10	Хвороби ендокринної системи та обміну речовин	6	28	56	90	18
10.01	Основні методи обстеження хворих з ендокринною патологією	0	2	2	4	0
10.02	Хвороби гіпоталамо-гіпофізарної системи	0	4	6	10	2
10.03	Хвороби щитовидної залози та наднирників	2	4	8	14	2
10.04	Цукровий діабет	2	4	12	18	4
10.05	Гострі ускладнення цукрового діабету	0	4	4	8	4
10.06	Хвороби наднирників	0	2	8	10	0
10.07	Метаболічний синдром та ожиріння	2	2	4	8	2
10.08	Клімакс	0	2	4	6	0
10.09	Інтенсивна терапія і реанімація при ендокринних хворобах	0	4	6	10	4
	Семинар-колоквіум	0	0	2	2	0
11	Інтенсивна терапія. Невідкладні стани.	6	10	29	45	8
11.01	Гострий коронарний синдром	2	2	0	4	2
11.02	Гіпертонічний криз	0	2	2	4	2
11.03	Гострі порушення ритму та провідності	0	0	2	2	2
11.04	Гостра серцева недостатність	0	0	2	2	0
11.05	Тромбоемболія легеневої артерії	2	2	0	4	0
11.06	Кардіогенний шок	0	0	2	2	2
10.07	Діабетичні коми	2	2	2	6	0
11.08	Гостра ниркова недостатність	0	0	2	2	0
11.09	Печінкова кома	0	2	0	2	0
11.10	Тиреотоксичний криз	0	0	2	2	0
11.11	Анафілактичний шок	0	0	2	2	0
11.12	Ангіоневротичний набряк	0	0	2	2	0

11.13	Гостра легенева недостатність	0	0	2	2	0
11.14	Спонтанний пневмоторакс	0	0	2	2	0
10.15	Легенева кровотеча	0	0	2	2	0
10.16	Кровотеча з ШКТ	0	0	2	2	0
10.17	Гостра недостатність наднирників	0	0	2	2	0
	Семінар-колоквіум	0	0	1	1	0
12	Немедикаментозні методи лікування. Побічна дія ліків.	6	8	16	30	6
12.1	Принципи безпечного застосування ліків	2	0	0	2	0
12.2	Принципи раціональної фармакотерапії	2	0	0	2	0
12.3	Побічна дія ліків	2	0	0	2	0
12.4	Побічна дія ліків, загальні положення	0	0	2	2	0
12.5	Побічна дія гормональних препаратів	0	2	0	2	2
12.6	Побічна дія нестероїдних протизапальних препаратів	0	2	0	2	0
12.7	Побічна дія антикоагулянтів та антиагрегантів	0	2	0	2	0
12.8	Побічна дія антибактеріальних препаратів	0	2	2	4	0
12.9	Лікувальне харчування при захворюваннях внутрішніх органів	0	0	2	2	0
12.10	Фітотерапія	0	0	2	2	2
12.11	Фізичні методи лікування. Бальнеотерапія	0	0	2	2	0
12.12	Санаторно-курортне та реабілітаційне лікування	0	0	2	2	0
12.13	Сумісність лікарських засобів	0	0	2	2	0
12.14	Звикання та залежність від ліків. Наркоманія та токсикоманія	0	0	0	0	2
	Семінар-колоквіум	0	0	2	2	0
Разом		36	94	260	390	78
2. Додаткові програми						
13	Інформаційні медичні технології				4	
14	Медичне право				4	
15	Менеджмент в охороні здоров'я				8	
16	Лікова психологія				8	

17	Медицина катастроф	8	
18	Інфекційні хвороби	14	
19	Дитячі інфекційні хвороби	14	
	Разом	60	
	Ліцензований іспит «Крок-3»	6	

VII. Програма інтернатури зі спеціальності «Внутрішні хвороби» для інтернів I року навчання (450 год, 15 кредитів ECTS)

КОДИ	год	НАЗВА КУРСУ, РОЗДІЛУ, ТЕМИ
розділу, теми		
1	2	3
01		РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ
01.01 лекція	2	Організація експертизи тимчасової втрати працездатності
01.01.01 самостійна робота	2	Організація експертизи тимчасової втрати працездатності
01.01.02 семінар	2	Організація стаціонарної, амбулаторної, невідкладної медичної допомоги в клініці внутрішніх хвороб
01.02 лекція	2	Допомога пораненим під час бойових дій
01.02.01 самостійна робота	2	Допомога пораненим під час бойових дій
01.04 семінар	2	Принципи доказовості та стандарти діагностики і лікування у внутрішній медицині.
01.04.01 самостійна робота	2	Принципи доказовості та стандарти діагностики і лікування у внутрішній медицині.
01.05 практичне	2	Принципи доказовості та стандарти діагностики і лікування у внутрішній медицині.
01.06 практичне	2	Правила оформлення медичної документації, ведення статистичної звітності
01.06 семінар	2	Правила оформлення медичної документації, ведення статистичної звітності
семінар	1	<i>Семінар-колоквіум із організації терапевтичної допомоги населенню</i>

02		Розділ 2. ХВОРОБИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНІ ХВОРОБИ
02.01 семінар	2	Методи обстеження у разі хвороб органів дихання
02.01.01 самостійна робота	2	Методи обстеження у разі хвороб органів дихання
02.02 лекція	2	Дихальна недостатність. Легеневе серце
02.02.01 семінар	4	Дихальна недостатність. Легеневе серце
02.02.02 семінар	2	Гостра дихальна недостатність
02.02.03 семінар	4	Хронічна дихальна недостатність
02.02.04 самостійна робота	2	Хронічна дихальна недостатність
02.03 лекція	2	Хронічне обструктивне захворювання легень
02.03.01 практичне	2	Хронічне обструктивне захворювання легень
02.03.02 самостійна робота	2	Хронічне обструктивне захворювання легень
02.03.03 семінар	4	Хронічне обструктивне захворювання легень
02.04 лекція	2	Бронхіальна астма
02.04.01 семінар	4	Бронхіальна астма
02.04.02 самостійна робота	2	Бронхіальна астма
02.05 лекція	2	Пневмонії
02.05.01 семінар	2	Пневмонії
02.05.02 самостійна робота	2	Пневмонії

02.05.03 практичне	2	Негоспітальна пневмонія
02.05.04 практичне	2	Негоспітальна пневмонія
02.05.05 самостійна робота	2	Негоспітальна пневмонія
02.05.06 практичне	2	Госпітальна пневмонія
02.05.07 семінар	2	Госпітальна пневмонія
02.05.08 самостійна робота	2	Госпітальна пневмонія
02.05.09 практичне	2	Пневмонія + Covid 19
02.05.10 семінар	4	Пневмонія + Covid 19
02.05.11 самостійна робота	2	Пневмонія + Covid 19
02.05.12 практичне	2	Пневмонія, викликана вірусом грипу. Діагностика та клінічна картина.
02.05.13 семінар	2	Пневмонія, викликана вірусом грипу. Діагностика та клінічна картина.
02.05.14 практичне	2	Тяжкий гострий респіраторний синдром
02.05.15 семінар	4	Тяжкий гострий респіраторний синдром
02.06.01 практичне	2	Інтерстиційні хвороби легень
02.06.02 семінар	2	Інтерстиційні хвороби легень
02.06.03 практичне	2	Ідіопатична інтерстиційна пневмонія
02.06.04 семінар	2	Ідіопатична інтерстиційна пневмонія
02.06.05 практичне	2	Саркоїдоз
02.06.06 семінар	2	Саркоїдоз
02.06.06 самостійна робота	2	Саркоїдоз
02.06.07	2	Екзогенний алергічний альвеоліт

практичне		
02.06.08 семінар	2	Екзогенний алергічний альвеоліт
02.07.01 практичне	2	Пневмоконіози
02.07.02 семінар	4	Пневмоконіози
02.07.02 самостійна робота	2	Пневмоконіози
02.08 практичне	2	Пухлини легень
02.08 семінар	2	Пухлини легень
02.09 практичне	2	Гідроторакс
02.09 семінар	2	Гідроторакс
02.10 практичне	2	Пневмоторакс
02.10 семінар	2	Пневмоторакс
02.11 практичне	2	Емфізема легень
02.11 семінар	2	Емфізема легень
02.12 семінар	2	Пухлини і кисти середостіння
02.14.01 семінар	2	Клінічна фармакологія кортикостероїдів
02.14.02 семінар	2	Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів
02.14.03 семінар	2	Клінічна фармакологія бронхолітиків та відхаркувальних препаратів
02.14.04 семінар	2	Клінічна фармакологія антибактеріальних препаратів
	1	<i>Семінар колоквиум з хвороб органів дихання</i>
03		Розділ 3. ХВОРОБИ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ
03.01 практичне	2	Фізикальні методи обстеження при серцево-судинній патології
03.02 практичне	2	Лабораторні та інструментальні методи обстеження в діагностиці захворювань серцево-судинної системи
03.03 практичне	2	Основи ЕКГ, методика проведення, основні електрокардіографічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи

03.04 семінар	2	Променева діагностика в кардіології
03.05 лекція	2	Артеріальні гіпертензії
03.06 семінар	2	Ессенціальна артеріальна гіпертензія
03.07 семінар	2	Вторинні артеріальні гіпертензії
03.08 практичне	2	Гіпертензивні кризи
03.09 семінар	2	Клінічна фармакологія антигіпертензивних препаратів
03.10 семінар	2	Атеросклероз та дисліпідемії
03.11 семінар	2	Фактори ризику атеросклерозу
03.12 семінар	2	Стратегія медикаментозної корекції дисліпідемій
03.13 семінар	2	Клінічна фармакологія гіполіпідемічних препаратів
03.14 лекція	2	Хронічний коронарний синдром (ХКС)
03.15 практичне	2	Клінічні варіанти та діагностика ХКС
03.16 семінар	2	Вибір стратегії лікування ХКС
03.17 семінар	2	Клінічна фармакологія антишемічних препаратів
03.18 лекція	2	Гострий коронарний синдром (ГКС)
03.19 практичне	2	Діагностика ГКС
03.20 практичне	2	Атипові форми ГКС
03.21 семінар	2	Стратегія лікування ГКС з підйомом сегменту ST
03.22 семінар	2	Стратегія лікування ГКС без підйому сегменту ST
03.23 практичне	2	Тактика ведення пацієнта в гострий період ГКС
03.24	2	Тактика ведення пацієнта протягом першого року після ГКС

практичне		
03.25 семінар	2	Ускладнення ГКС та їх лікування
03.26 практичне	2	Гостра лівошлуночкова недостатність
03.27 практичне	2	Кардіогенний шок
03.28 семінар	2	Механічні ускладнення при ГКС
03.29 семінар	2	Клінічна фармакологія антикоагулянтів та
03.30 семінар	2	Клінічна фармакологія антитромбоцитарних
03.31 семінар	2	Гостра судинна недостатність
03.32 семінар	2	Диференціальна діагностика кардіалгій
03.33 семінар	2	Раптова серцева смерть: причини, діагностика, реанімаційні заходи, методи профілактики
03.34 семінар	2	Особливості перебігу та лікування захворювань серцево-судинної системи у вагітних
03.35 лекція	2	Міокардити. Міокардіофіброз
03.36 семінар	2	Гіпертрофічна кардіоміопатія
03.37 семінар	2	Дилатаційна кардіоміопатія
03.38 семінар	2	Інфекційний ендокардит: клініка, діагностика, лікування
03.39 семінар	2	Захворювання перикарда: клініка, діагностика, лікування
03.40 семінар	2	Вроджені вади серця
03.41 семінар	2	Набуті вади серця
03.42 практичне	2	ЕКГ діагностика порушень ритму та провідності
03.43 лекція	2	Фібриляція/тріпотіння передсердь
03.44 практичне	2	Діагностика та класифікації фібриляція/тріпотіння передсердь

03.45 семінар	2	АВС стратегія ведення пацієнтів з фібриляцією /тріпотінням передсердь
03.46 семінар	2	Застосування сучасних дистанційних пристроїв для діагностики порушень ритму та провідності
03.47 практичне	2	Кардіоверсія, абляція, кардіостимуляція при порушеннях ритму та провідності: покази та методики застосування
03.48 семінар	2	Синдром слабості синусового вузла
03.49 семінар	2	Синдроми передчасного збудження шлуночків
03.50 практичне	2	А-В вузлові порушення ритму
03.51 практичне	2	Шлуночкові порушення ритму
03.52 семінар	2	Порушення провідності
03.53 семінар	2	Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів
03.54 семінар	2	Розширююча аневризма аорти
03.55 лекція	2	Гостра та хронічна серцева недостатність
03.56 семінар	2	Визначення, класифікація та діагностика хронічної серцевої недостатності
03.57 семінар	2	Стратегія лікування хронічної серцевої недостатності зі зниженою фракцією викиду лівого шлуночка
03.58 семінар	2	Стратегія лікування хронічної серцевої недостатності зі помірно зниженою та збереженою фракцією викиду лівого шлуночка
03.59 семінар	2	Бета-адреноблокатори у лікування хронічної серцевої недостатності
03.60 семінар	2	Блокатори ренін-ангіотензин-альдостеронової системи у лікування хронічної серцевої недостатності
03.61 семінар	2	Блокатори мінералокортикоїдних рецепторів у лікування хронічної серцевої недостатності
03.62 семінар	2	Роль емпагліфлозину та дапагліфлозину у лікування хронічної серцевої недостатності
03.63 семінар	2	Роль діуретиків у лікування хронічної серцевої недостатності
03.64 семінар	2	Застосування ресинхронізуючої терапії та кардіовертерів-дефібриляторів при лікування хронічної серцевої

		недостатності
03.65 семінар	2	Особливості перебігу серцево-судинних захворювань у хворих похилого та старечого віку
03.66 семінар	2	Ураження серця при ендокринній патології
03.67 семінар	2	Ураження серця при легеневій патології
03.68 семінар	2	Ураження серця при нирковій патології. Кардіоренальний континіум
03.69 семінар	2	Особливості ведення кардіологічних пацієнтів при патології травного тракту
03.70 семінар	2	Особливості ведення хворих після кардіохірургічних втручань
03.71 семінар	2	Реабілітація при серцево-судинних захворюваннях
03.72 семінар	2	Особливості перебігу серцево-судинних захворювань у жінок
03.73 семінар	1	<i>Семінар-колоквіум з кардіології</i>
04		Розділ 4. РЕВМАТИЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ (додаткова програма)
04.01 практичне	2	Методи обстеження при ревматичних захворюваннях
04.01 семінар	4	Методи обстеження при ревматичних захворюваннях
04.02 семінар	2	Гострий ревматизм
04.03 лекція	2	Подагра
04.03 практичне	2	Подагра
04.03 семінар	2	Подагра
04.04 практичне	2	Остеопороз
04.04 семінар	2	Остеопороз
04.05 семінар	2	Реактивний артрит
04.06 лекція	2	Остеоартроз
04.06 практичне	2	Остеоартроз
04.06	2	Остеоартроз

семінар		
04.07 семінар	4	Анкілозуючий спондилоартрит
04.08 лекція	2	Системні захворювання сполучної тканини
04.08 семінар	2	Системні захворювання сполучної тканини
04.09 практичне	2	Ревматоїдний артрит
04.09 семінар	2	Ревматоїдний артрит
04.10 семінар	2	Васкуліти
04.11 семінар	2	Фіброміалгія
04.12 практичне	2	Антифосфоліпідний синдром
04.12 семінар	2	Антифосфоліпідний синдром
04.13 семінар	2	Септичний артрит
04.14 семінар	2	Асептичний остеоенекроз
04.15 семінар	2	Саркоїдоз
04.16 семінар	2	Синдром Шегрена
04.17 практичне	2	Дифдіагностика суглобового синдрому
04.17 семінар	2	Дифдіагностика суглобового синдрому
04.18 семінар	2	Особливості курації вагітних із ревматичними захворюваннями
04.19 семінар	2	Особливості курації пацієнтів з ревматичними захворюваннями під час лактації
04.20 практичне	2	Особливості курації пацієнтів похилого віку з ревматичними захворюваннями
04.20 семінар	2	Особливості курації пацієнтів похилого віку з ревматичними захворюваннями
04.21 практичне	2	Класифікація, фармакологічні властивості НПЗП
04.21 семінар	2	Класифікація, фармакологічні властивості НПЗП
04.22 семінар	2	Біологічні антиревматичні препарати
04.23	2	Особливості застосування ГКС: системно,

практичне		внутрішньосуглобово
04.23 семінар	2	Особливості застосування ГКС: системно, внутрішньосуглобово
04.23 семінар	2	Реабілітація пацієнтів з ревматичними захворюваннями
04.23 семінар	2	Реабілітація пацієнтів з ревматичними захворюваннями
04.2 семінар	1	<i>Семінар-колоквіум з ревматології</i>
05		РОЗДІЛ 5. ХВОРОБИ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ
05.01 практичне	6	Методи обстеження хворих з патологією органів травлення. Діагностичні можливості візуальних методів дослідження (рентгенологічних, сонографічних та ендоскопічних)
05.01 семінар	6	Інтрагастральна рН-метрія. Методи дослідження мікробіоценозу дигестивного тракту та гелікобактеріозу
05.02 лекція	2	Хвороби стравоходу
05.02 практичне	4	Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Ахалазія кардії
05.02 семінар	6	Функціональні захворювання стравоходу
05.02 семінар	2	Рак стравоходу
05.03 практичне	2	Симптоматичні виразки гастродуоденальної зони
05.03 семінар	6	Ерозивні ураження шлунка та дванадцятипалої кишки
05.04 практичне	2	Поняття недослідженої диспепсії.
05.04 семінар	8	Функціональна шлункова диспепсія
05.05 лекція	2	Пептична виразка шлунка і дванадцятипалої кишки
05.05 практичне	2	Лікування пептичних виразок шлунка та дванадцятипалої кишки
05.05 семінар	4	<i>Helicobacter pylori</i> - негативні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки
05.05 семінар	2	Рак шлунка. Діагностика передракових станів в гастроентерології
05.06 лекція	2	Функціональні та органічні захворювання кишки

05.06 практичне	2	Целиакія. Синдром надлишкового бактеріального росту
05.06 практичне	2	Функціональні захворювання кишок. Синдром подразненої кишки
05.06 семінар	4	Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона
05.06 семінар	4	Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона
05.07 практичне	2	Хронічний панкреатит
05.07 семінар	4	Хронічний панкреатит
05.07 семінар	2	Рак підшлункової залози.
05.08 практичне	2	Хронічний безкам'яний холецистит.
05.08 практичне	2	Синдром холестазу.
05.08 семінар	2	Жовчнокам'яна хвороба
05.08 семінар	2	Функціональні захворювання жовчовивідних шляхів
05.08 семінар	2	Диференційний діагноз жовтяниць
05.09 практичне	2	Неалкогольний і алкогольний стеатогепатити
05.09 семінар	4	Хронічні гепатити.
05.09 семінар	4	Гепатози. Гемохроматоз
05.10 лекція	2	Цирози печінки
05.10 практичне	2	Алкогольна хвороба печінки
05.10 семінар	4	Клініко-біохімічні синдроми хвороб печінки
05.10 семінар	2	Печінкова енцефалопатія
05.10 семінар	2	Злоякісні пухлини гепатобіліарної системи
05.11 семінар	2	<i>Семінар-колоквіум з гастроентерології</i>
6		РОЗДІЛ 6. ПАЛІАТИВНА ДОПОМОГА (додаткова програма)

06.01 лекція	2	Сучасний стан паліативної та госпісної допомоги в світі та Україні. Основні принципи та підходи до надання паліативної та госпісної допомоги
06.02 лекція	2	Принципи симптоматичної (ад'ювантної) терапії в паліативній та госпісній медицині
06.03 лекція	2	Організація паліативної та госпісної допомоги в стаціонарі та вдома
06.02.01 семінар	2	Клінічна фармакологія та принципи призначення опійних та не опійних анальгетиків
06.02.01 самостійна робота	2	Клінічна фармакологія та принципи призначення опійних та не опійних анальгетиків
06.03.01 семінар	2	Організація паліативної допомоги вдома для хворих з розладами життєдіяльності
06.03.02 семінар	2	Організація надання паліативної та госпісної допомоги в лікарнях загального профілю
06.03.03 практичне	2	Парантеральне харчування та регідратація невиліковних пацієнтів
06.03.04 семінар	1	<i>Семінар-колоквіум з паліативної допомоги</i>

**VIII. Програма інтернатури зі спеціальності «Внутрішні хвороби»
для інтернів II року навчання (450 год, 15 кредитів ECTS)**

КОДИ	год	Назва курсу, розділу, теми
розділу, теми		
1	2	3
01		РОЗДІЛ 1. ХВОРОБИ НИРОК
01.01 практичне	4	Методи обстеження при захворюваннях нирок
01.01 семінар	8	Методи обстеження при захворюваннях нирок
01.02 лекція	2	Гломерулонефрити
01.02 практичне	2	Гломерулонефрити
01.02 семінар	8	Гломерулонефрити
01.03 лекція	2	Пієлонефрити
01.03	2	Пієлонефрити

практичне		
01.03 семінар	6	Пієлонефрити
01.04 практичне	4	Хронічна хвороба нирок
01.04 семінар	6	Хронічна хвороба нирок
01.05 лекція	2	Хронічна хвороба нирок
01.05 практичне	2	Гостре ураження нирок
01.05 семінар	6	Гостре ураження нирок
01.06 практичне	2	Амілоїдоз нирок
01.06 семінар	6	Амілоїдоз нирок
01.07 практичне	2	Нирково-кам'яна хвороба
01.07 семінар	6	Нирково-кам'яна хвороба
01.08 практичне	2	Вроджені та спадкові захворювання нирок
01.08 семінар	6	Вроджені та спадкові захворювання нирок
01.09 семінар	1	<i>Семінар-колоквіум з нефрології</i>
02		Розділ 7. Клінічна алергологія
02.01 лекція	2	Актуальні питання сучасної алергології
02.01 практичне	2	Алергологія як наука
02.01. семінар	2	Принципи діагностики алергічних захворювань (алергологічний анамнез, елімінаційні проби, провокаційні тести, лабораторні, інструментальні методи дослідження)
02.01. семінар	2	Специфічні методи діагностики та лікування алергічних хвороб
02.01. семінар	2	Лікування алергічних хвороб
02.02 практичне	2	Анафілаксія
02.02. семінар	2	Основні причини анафілаксії
02.02.	2	Симптоми анафілаксії

семинар		
02.03 лекція	2	Анафілактичний шок
02.03 практичне	2	Симптоми анафілактичного шоку
02.03 семинар	2	Клінічні критерії діагностики анафілаксії згідно WAO
02.03 семинар	2	Сучасні методи лікування
02.03 семинар	2	Первинна та вторинна профілактика анафілактичного шоку
02.03 семинар	2	Первинна та вторинна профілактика анафілактичного шоку
02.03 семинар	2	Клінічна фармакологія антигістамінних засобів
02.04 практичне	2	Сироваткова хвороба
02.04 семинар	2	Сироваткова хвороба. Клінічна картина
02.04 семинар	2	Атопічний дерматит. Полінози
02.04 семинар	2	Гостра шкірна висипка. Токсикодермії
02.04 семинар	2	Діагностика та лікування сироваткової хвороби
02.05 практичне	2	Алергічний риніт
02.05 семинар	2	Алергічний риніт. Клініка та діагностика
02.05 семинар	2	Алергічний риніт. Лікування
02.05 семинар	2	Специфічна гіпосенсибілізація. Профілактика алергічних хвороб
02.05 семинар	2	Атопічний дерматит. Полінози
02.05 семинар	2	Передвісники гострих алергічних реакцій.
02.06 практичне	2	Кропив'янка
02.06	2	Класифікація та клінічна картина кропив'янок

семінар		
02.06 семінар	2	Діагностика та методи лікування
02.06 семінар	2	Кропив'янка. Харчова алергія
02.06 семінар	2	Кропив'янка. Харчова алергія
02.02 лекція	2	Ангіоневротичний набряк
02.02 практичне	2	Набряк Квінке
02.02 семінар	2	Медикаментозна хвороба
02.02 семінар	2	Синдром Лайела
02.02 семінар	1	<i>Семінар колоквиум з алергології</i>
03		РОЗДІЛ 03. ХВОРОБИ ОРГАНІВ КРОВОТВОРЕННЯ
03.01 семінар	2	Методи обстеження при захворюваннях крові
03.01 семінар	2	Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних хворих. Нормативи показників периферичної крові. Тлумачення аналізу крові, мієлограми
03.01. лекція	2	Анемії
03.02 практичне	2	Постгеморагічна анемія
03.02 семінар	2	Залізодефіцитна анемія
03.02 семінар	2	В ₁₂ -дефіцитна анемія
03.02 семінар	2	Фолієводефіцитна анемія
03.02 семінар	2	Гемолітична анемія
03.02 семінар	2	Апластична анемія
03.02 семінар	2	Сидеробластна анемія

03.03 практичне	2	Гемобластози
03.03 семінар	2	Гемобластози
03.03 семінар	2	Гемобластози
03.03 семінар	2	Гемобластози
03.04 лекція	2	Лейкози
03.04 практичне	2	Гострі мієлобластні лейкози
03.04 семінар	2	Гострі лімфобластні лейкози
03.04 семінар	2	Хронічний мієломоніцитарний лейкоз
03.04 семінар	2	Хронічний лімфоцитарний лейкоз
03.05 практичне	2	Лімфоми
03.05 семінар	2	Неходжкінські лімфоми
03.05 семінар	2	Лімфома Годжкіна
03.05 семінар	2	Сучасні методи лікування
03.06 практичне	2	Геморагічні діатези
03.06 семінар	2	Геморагічні діатези. Лікування
03.06 семінар	2	Геморагічні захворювання і синдроми в практиці лікаря
03.06 семінар	2	Геморагічні захворювання і синдроми в практиці лікаря
03.07 лекція	2	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові (ДВЗ)
03.07 практичне	2	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Клініка і діагностика
03.07 семінар	2	Гострий ДВЗ. Клініка і діагностика

03.07 семінар	2	Хронічний ДВЗ. Клініка і діагностика
03.07 семінар	2	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Лікування
03.07 практичне	2	Гемофілія А
03.07 семінар	2	Гемофілія В (хвороба Крістмаса)
03.07 семінар	2	Набута гемофілія А
03.07 семінар	2	<i>Семінар-колоквіум з хвороб органів кровотворення</i>
04		РОЗДІЛ 04. ХВОРОБИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ ТА ОБМІНУ РЕЧОВИН
04.01 практичне	2	Основні методи обстеження хворих з ендокринною патологією
04.02 Семінар	2	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи: акромегалія, гіпопітуїтаризм, гіперпролактинемія
04.02 Семінар	2	Гіпоталамічний синдром. Клініка, діагностика та лікування
04.02 Семінар	2	Хвороба Іценко-Кушинга. Диференційна діагностика із синдромом.
04.02 практичне	2	Нецукровий діабет. Диференційна діагностика центрального та вторинного нецукрового діабету
04.03 Лекція	2	Хвороби щитовидної залози
04.03 семінар	2	Йододефіцитні захворювання щитоподібної залози. Ознаки ендемічної місцевості за ВООЗ.
04.03 семінар	2	Вузловий нетоксичний зоб: підходи до діагностики та лікування. Покази до ТАБ. Система Bethesda
04.03 практичне	2	Рак щитоподібної залози. Класифікація та стратифікація ризику раку щитовидної залози за TI-RADS
04.03 семінар	2	Гіпотиреоз: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування
04.03 семінар	2	Тиреотоксикоз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування
04.03 практичне	2	Тиреоїдити: диференціальна діагностика, відмінності в підходах до лікування
04.04 лекція	2	Цукровий діабет
04.04 семінар	2	Порушення вуглеводного обміну. Діагностичні критерії. Сучасна класифікація цукрового діабету. Лабораторні критерії діагностики та компенсації захворювання
04.04	2	Особливості клінічного перебігу та лікування цукрового

семинар		діабету 1 типу
04.04 семинар	2	Особливості клінічного перебігу та лікування цукрового діабету 2 типу.
04.04 практичне	2	Диференціальна діагностика цукрового діабету 1 та 2 типів
04.04 Семинар	2	Хронічні ускладнення цукрового діабету: класифікація, патофізіологія, принципи діагностики, лікування та профілактики
04.04 практичне	2	Серцево-судинні ускладнення цукрового діабету. Методи оцінки та особливості лікування
04.04 Семинар	2	Клінічна фармакологія цукрознижуючих засобів
04.04 Семинар	2	Гестаційний цукровий діабет: клініко-діагностичні критерії та лікарська тактика.
04.05 семинар	4	Гострі ускладнення цукрового діабету
04.05 практичне	2	Диференціальна діагностика кетоацидотичної, гіперосмолярної та лактатацидотичної гіперглікемічних ком
04.06 семинар	2	Синдром Іценко-Кушинга. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика та лікування
04.06 семинар	2	Первинний гіперальдостеронізм. Етіологія. Клініка. Діагностика та лікування.
04.06 семинар	2	Феохромоцитома та парагангліоми. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика та лікування.
04.06 семинар	2	Хвороба Аддісона. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика та лікування.
04.06 практичне	2	Гормонально-активні пухлини наднирникових залоз.
04.07 лекція	2	Метаболічний синдром та ожиріння
04.07 семинар	2	Ожиріння, як складова метаболічного синдрому. Класифікація, етіологія та патогенез. Діагностичні критерії, диференціальний діагноз
04.07 семинар	2	Методи лікування ожиріння. Метаболічна хірургія. Покази до хірургічного лікування
04.07 практичне	2	Гормональні зміни при ожирінні. Ендокринні порушення, що можуть сприяти розвитку ожиріння в дорослих осіб та принципи основної діагностики. Диференціальна діагностика різних типів ендокринного ожиріння
04.08 семинар	2	Клімакс. Поняття про фізіологічний та патологічний клімакс. Діагностика, лікування.
04.08 семинар	2	Остеопороз. Методи діагностики та лікування
04.04 семинар	2	Тиреотоксичний криз. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога.
04.04	2	Гіпотиреоїдна кома. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика.

семінар		Невідкладна допомога.
04.04 семінар	2	Гостра наднирникова недостатність. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога.
04.04 практичне	2	Невідкладні стани при порушеннях гомеостазу кальцію
04.05 семінар	2	<i>Сеінар колоквиум з ендокринології</i>
05		Розділ 05. ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ. НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ
05.01 лекція	2	Гострий коронарний синдром
05.01 практичне	2	Гострий коронарний синдром
05.01 сеінар	2	Гострий коронарний синдром
05.02 практичне	2	Гіпертонічний криз
05.02 сеінар	2	Гіпертонічний криз
05.03 лекція	2	Гострі порушення ритму та провідності
05.03 сеінар	2	Гострі порушення ритму та провідності
05.04 сеінар	2	Гостра серцева недостатність
05.05 практичне	2	Тромбоемболія легеневої артерії
05.05 сеінар	2	Тромбоемболія легеневої артерії
05.06 сеінар	2	Кардіогенний шок
05.07 лекція	2	Діабетичні коми
05.07 практичне	2	Діабетичні коми
05.07 сеінар	2	Діабетичні коми
05.08 сеінар	2	Ниркова недостатність
05.09 практичне	2	Печінкова кома
05.05 сеінар	2	Тиреотоксичний криз
05.11 сеінар	2	Анафілактичний шок
05.12 сеінар	2	Ангіоневротичний набряк

05.13 семінар	2	Гостра легенева недостатність
05.14 семінар	2	Спонтанний пневмоторакс
05.15 семінар	2	Легенева кровотеча
05.16 семінар	2	Кровотечі з органів шклунково-кишкового тракту
05.17 семінар	2	Гостра недостатність наднирників
05.18 семінар	1	<i>Семінар колоквиум з невідкладних станів</i>
06		РОЗДІЛ 06. НЕМЕДИКАМЕНТОЗНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ. ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКІВ.
06.01 лекція	2	Принципи безпечного застосування ліків
06.02 лекція	2	Клінічна фармакологія у випадку хвороб серцево-судинної системи
06.03 лекція	2	Клінічна фармакологія у випадку хвороб органів дихання
06.01.01 семінар	2	Побічна дія ліків, загальні положення
06.01.02 практичне	2	Побічна дія гормональних препаратів
06.01.03 самостійна робота	2	Побічна дія гормональних препаратів
06.01.04 практичне	2	Побічна дія нестероїдних протизапальних препаратів
06.01.05 практичне	2	Побічна дія антикоагулянтів та антиагрегантів
06.01.06 семінар	2	Побічна дія антибактеріальних препаратів
06.01.07 практичне	2	Побічна дія антибактеріальних препаратів
06.02 семінар	2	Лікувальне харчування при захворюваннях внутрішніх органів
06.03 семінар	2	Фітотерапія
06.04 семінар	2	Фізичні методи лікування. Бальнеотерапія
06.05 семінар	2	Санаторно-курортне та реабілітаційне лікування
06.06 семінар	2	Сумісність лікарських засобів
06.07	2	Звикання та залежність від ліків. Наркоманія та токсикоманія

самостійна робота		
06.08 семінар	2	Семінар-колоквіум з немедикаментозних методів лікування

ІХ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ІНТЕРНІВ І РОКУ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ”

№ з/п	<i>ТЕМА ЛЕКЦІЇ</i>	<i>Години</i>
Організація терапевтичної допомоги		
1.	Основи законодавства про охорону здоров'я в Україні. Основні директивні документи, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я.	2
2.	Допомога пораненим під час бойових дій	2
РАЗОМ		4
Хвороби органів дихання та професійні хвороби		
3.	Пневмонії	2
4.	Дихальна недостатність. Легеневе серце	2
5.	Бронхіальна астма	2
6.	Хронічне обструктивне захворювання легень	2
РАЗОМ		8
Хвороби серцево-судинної системи		
7.	Артеріальні гіпертензії	2
8.	Хронічний коронарний синдром	2
9.	Гострий коронарний синдром	2
10.	Хвороби міокарда, перикардити	2
11.	Порушення серцевого ритму і провідності	2
12.	Гостра та хронічна серцева недостатність	2
РАЗОМ		12
Ревматичні захворювання		
13.	Гостра ревматична лихоманка та хронічна ревматична хвороба серця	2
14.	Запальні та дегенеративні хвороби суглобів	2
15.	Системні хвороби сполучної тканини	2
РАЗОМ		6
Хвороби органів травлення		
16.	Хвороби стравоходу	2
17.	Хвороби шлунка	2
18.	Хвороби підшлункової залози	2
19.	Хвороби печінки	2
РАЗОМ		8
Паліативна допомога		
20.	Сучасний стан паліативної та госпісної допомоги в світі та Україні. Основні принципи та підходи до надання паліативної та госпісної допомоги	2

21.	Принципи симптоматичної (ад'ювантної) терапії в паліативній та госпісній медицині	2
22.	Організація паліативної та госпісної допомоги в стаціонарі та вдома	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
	<i>ВСЬОГО</i>	44

Х. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ІНТЕРНІВ ІІ РОКУ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ”

<i>№ з/п</i>	<i>ТЕМА ЛЕКЦІЇ</i>	<i>Години</i>
<i>Хвороби нирок</i>		
1.	Гломерулонефрити	2
2.	Сечокам'яна хвороба. Пієлонефрити	2
3.	Хронічна хвороба нирок	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
<i>Клінічна алергологія</i>		
4.	Актуальні питання сучасної алергології	2
5.	Невідкладні стани в алергології	2
6.	Алергічні хвороби шкіри	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
<i>Хвороби органів кровотворення</i>		
7.	Анемії. Геморагічні діатези	2
8.	Хронічні лімфопроліферативні хвороби	2
9.	Хронічні мієлопроліферативні хвороби	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
<i>Хвороби ендокринної системи та обміну речовин</i>		
9.	Хвороби щитовидної залози та наднирників	2
10.	Цукровий діабет	2
11.	Метаболічний синдром та ожиріння	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
<i>Інтенсивна терапія. Невідкладні стани.</i>		
12.	Гострий коронарний синдром	2
13.	Тромбоемболія легеневої артерії	2
14.	Діабетичні коми	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
<i>Немедикаментозні методи лікування. Побічна дія ліків.</i>		
12.	Принципи безпечного застосування ліків	2
13.	Клінічна фармакологія у випадку хвороб серцево-судинної системи	2
14.	Клінічна фармакологія у випадку хвороб органів дихання	2
	<i>РАЗОМ</i>	6
	<i>ВСЬОГО</i>	36

XI. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

- Adamina M, Bonovas S, Raine T, et al. ECCO guidelines on therapeutics in Crohn's disease: surgical treatment. *J Crohns Colitis*. 2019 Nov 19. pii: jjz187. <https://academic.oup.com/ecco-jcc/advance-article/doi/10.1093/ecco-jcc/jjz187/5631809>
- Al-Toma A, Volta U, Auricchio R, et al. European Society for the Study of Coeliac Disease (ESsCD) guideline for coeliac disease and other gluten-related disorders. *United European Gastroenterol J*. 2019 Jun;7(5):583-
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2050640619844125>
- American Academy of Family Physicians. Diagnosis of venous thromboembolism - clinical practice guideline (endorsed March 2019). <https://www.aafp.org/patient-care/clinical-recommendations/all/venous-thromboembolism1.html>
- Arasaradnam RP, Brown S, Forbes A, et al. Guidelines for the investigation of chronic diarrhoea in adults: British Society of Gastroenterology, 3rd edition. *Gut*. 2018 Apr
<http://gut.bmj.com/content/early/2018/04/13/gutjnl-2017-315909>
- Ashby, D., Borman, N., Burton, J. et al. Renal Association Clinical Practice Guideline on Haemodialysis. *BMC Nephrol* 20, 379 (2019). <https://doi.org/10.1186/s12882-019-1527-3>
- Beck DL. New ACC Guidance on CVD Risk Reduction in Diabetes. *Medscape Medical News*. 2020 Aug 5. <https://www.medscape.com/viewarticle/935218>
- Bible KC, Kebebew E, Brierley J, et al. 2021 American Thyroid Association guidelines for management of patients with anaplastic thyroid cancer. *Thyroid*. 2021 Mar;31(3):337-386. Available at: <https://www.liebertpub.com/doi/10.1089/thy.2020.0944>.
- Boggs W. New Guideline Recommends Early Combination Therapy for Type 2 Diabetes. *Reuters Health Information*. 2020 Sep <https://www.medscape.com/viewarticle/936669>
- Burton, J.O., Goldsmith, D.J., Ruddock, N. et al. Renal association commentary on the KDIGO (2017) clinical practice guideline update for the diagnosis, evaluation, prevention, and treatment of CKD-MBD. *BMC Nephrol* 19, 240 (2018). <https://doi.org/10.1186/s12882-018-1037-8>
- Canil, Ch., Kapoor, A., Basappa N. S., Bjarnason, G., Bossé, D., Dudani, Sh., ... Hotte S. J. Management of advanced kidney cancer: Kidney Cancer Research Network of Canada (KCRNC) consensus update 2021. *Can Urol Assoc J*, 2021. 15(4):84-97. doi: 10.5489/cuaj.7245.
- Chadban, S. J., Ahn, C., Axelrod, D. A., Foster, B. J., Kasiske, B. L., Kher, V., Knoll, G. A. (2020). KDIGO Clinical Practice Guideline on the Evaluation and Management of Candidates for Kidney Transplantation. *Transplantation*, 104, S11–S103. doi:10.1097/tp.0000000000003136
- Chapman MH, Thorburn D, Hirschfield GM, et al. British Society of Gastroenterology and UK-PSC guidelines for the diagnosis and management of primary sclerosing cholangitis. *Gut*. 2019 Aug;68(8):1356-1378. <https://gut.bmj.com/content/68/8/1356>
- Cheng H-Y, Jian S-W, Liu D-P, Ng T-C, Huang W-T, Lin H-H, et al. Contact tracing assessment of COVID-19 transmission dynamics in Taiwan and risk at different exposure periods before and after symptom onset. *JAMA Intern Med*. 2020;180:1156.
<https://doi.org/10.1001/jamainternmed.2020.2020>
- Cheung, A. K., Chang, T. I., Cushman, W. C., Furth, S. L., Hou, F. F., Ix, J. H., ... Mann, J. F. E. (2021). KDIGO 2021 Clinical Practice Guideline for the Management of Blood Pressure in Chronic Kidney Disease. *Kidney International*, 99(3), S1–S87. doi:10.1016/j.kint.2020.11.003
- Clinical Guidelines for Organ Transplantation from Deceased Donors (the Clinical Guidelines, The Transplantation Society of Australia and New Zealand), 2021. Available from: <https://tsanz.com.au/guidelinesethics-documents/organallocationguidelines.htm>
- Colombo M. EASL clinical practice guidelines for the management of occupational liver diseases. *Liver Int*. 2020 Feb;40 Suppl 1:136- <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/liv.14349>
- Dalekos GN, Koskinas J, Papatheodoridis GV. Hellenic Association for the Study of the Liver Clinical Practice Guidelines: Autoimmune hepatitis. *Ann Gastroenterol*. 2019 Jan-Feb. 32 (1):1-
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC30598587/>
- Dans M, Kutner JS, Agarwal R, et al. NCCN Guidelines® Insights: Palliative Care, Version 2.2021. *J Natl Compr Canc Netw*.

2021 Jul 28;19:780-<https://jnccn.org/view/journals/jnccn/19/7/article-p780.xml>

Das SR, Everett BM, Birtcher KK, et al. 2020 Expert Consensus Decision Pathway on Novel Therapies for Cardiovascular Risk Reduction in Patients With Type 2 Diabetes: A Report of the American College of Cardiology Solution Set Oversight Committee. *J Am Coll Cardiol*. 2020 Jul 28. <https://www.onlinejacc.org/content/76/9/1117>

Deininger MW, Shah NP, Altman JK, et al. Chronic Myeloid Leukemia, Version 2.2021, NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology. *J Natl Compr Canc Netw*. 2020 Oct 1;18(10):1385-415. <https://jnccn.org/view/journals/jnccn/18/10/article-p1385.xml>

Doyle-Delgado K, Chamberlain JJ, Shubrook JH, Skolnik N, Trujillo J. Pharmacologic Approaches to Glycemic Treatment of Type 2 Diabetes: Synopsis of the 2020 American Diabetes Association's Standards of Medical Care in Diabetes Clinical Guideline. *Ann Intern Med*. 2020 Sep 1. <https://www.acpjournals.org/doi/10.7326/M20-2470>

Dudley, J., Christian, M., Andrews, A. et al. Clinical practice guidelines standardisation of immunosuppressive and anti-infective drug regimens in UK paediatric renal transplantation: the harmonisation programme. *BMC Nephrol* 22, 312 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12882-021-02460-5>

EASL Clinical Practice Guidelines for the management of patients with decompensated cirrhosis. *J Hepatol*. 2018 Apr 10. [https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278\(18\)31966-4/fulltext](https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278(18)31966-4/fulltext)

EASL Clinical Practice Guidelines: Drug-induced liver injury. *J Hepatol*. 2019 Mar

European Association for the Study of the Liver. ASL Clinical Practice Guidelines on non-invasive tests for evaluation of liver disease severity and prognosis – 2021 update. *J Hepatol*. 2021 Sep;75(3):659-689 <https://doi.org/10.1016/j.jhep.2021.05.025>

Fass, Ronnie et al. AGA Clinical Practice Update on Functional Heartburn: Expert Review. *Gastroenterology*, Volume 158, Issue 8, 2286 – 2293. <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2020.01.034>

Fenaus P, Haase D, Santini V, et al. Myelodysplastic syndromes: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol*. 2021 Feb;32(2):142-[https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534\(20\)43129-1/fulltext](https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534(20)43129-1/fulltext)

Ferrara F, Bernardi M. 2021 BSH guidelines for the management of adult myelodysplastic syndromes: a practical approach to a challenging disease. *Br J Haematol*. 2021 Jul;194(2):235-<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/bjh.17640>

Feuerstein, Joseph D. Chachu, Karen et al. AGA Clinical Practice Guidelines on the Management of Moderate to Severe Ulcerative Colitis. *Gastroenterology*, Volume 158, Issue 5, 1450 – 1461. <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2020.01.006>

Fix, O. K., Hameed, B., Fontana, R. J., Kwok, R. M., McGuire, B. M., Mulligan, D. C., ... Chung, R. T. (2020). Clinical Best Practice Advice for Hepatology and Liver Transplant Providers During the COVID-19 Pandemic: AASLD Expert Panel Consensus Statement. *Hepatology*, 72(1), 287–304. doi:10.1002/hep.31281

Fleseriu M, Biller BMK, Freda PU, et al. A Pituitary Society update to acromegaly management guidelines. *Pituitary*. 2021 Feb;24(1):1-13. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7864830/>

Galsky, M. D., Balar, A. V., Black, P. C., Campbell, M. T., Dykstra, G. S., Grivas, P., Kamat, A. M. (2021). Society for Immunotherapy of Cancer (SITC) clinical practice guideline on immunotherapy for the treatment of urothelial cancer. *Journal for ImmunoTherapy of Cancer*, 9(7), e002552. doi:10.1136/jitc-2021-002552

Garthwaite, E., Reddy, V., Douthwaite, S. et al. Clinical practice guideline management of blood borne viruses within the haemodialysis unit. *BMC Nephrol* 20, 388 (2019). <https://doi.org/10.1186/s12882-019-1529-1>

Gastroenterology, Volume 152, Issue 3, 648 – 664. <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2016.12.027>

Gastroenterology, Volume 156, Issue 3, 769 - 808.e29. <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2018.12.008>

Global initiative for chronic obstructive lung diseases. Pocket guide to COPD diagnosis, management and prevention. A guide for health care professionals, 2020 edition.- 48p.

Global strategy for the diagnosis, management and prevention of chronic obstructive pulmonary diseases, 2020.- 125p.

Guidelines for the Diagnostic Cross Sectional Imaging and Severity Scoring of Chronic Pancreatitis. Working Group for the International Consensus Guidelines for Chronic Pancreatitis. *Pancreatol.* 2018 Oct;18(7):764-
[https://www.pancreatolgy.net/article/S1424-3903\(18\)30662-8/fulltext](https://www.pancreatolgy.net/article/S1424-3903(18)30662-8/fulltext)

Gupta, Samir et al. AGA Clinical Practice Guidelines on Management of Gastric Intestinal Metaplasia. *Gastroenterology*, nVolumen158, Issue 3, 693 –702.
<https://doi.org/10.1053/j.gastro.2019.12.003>

Herrine, Steven K. et al. AGA Technical Review on Initial Testing and Management of Acute Liver Disease

Hirano I, Chan ES, Rank MA, et al. AGA Institute and the Joint Task Force on Allergy-Immunology Practice Parameters Clinical Guidelines for the Management of Eosinophilic Esophagitis. *Gastroenterology*. 2020 May;158(6):1776-[https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085\(20\)30265-1/pdf?referrer=https%3A%2F%2Fwww.mdedge.com%2Fgihepnews%2Farticle%2F220328%2Fup-per-gi-tract%2Faga-guideline-management-eosinophilic-esophagitis](https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085(20)30265-1/pdf?referrer=https%3A%2F%2Fwww.mdedge.com%2Fgihepnews%2Farticle%2F220328%2Fup-per-gi-tract%2Faga-guideline-management-eosinophilic-esophagitis)

Hoppe RT, Advani RH, Ai WZ, et al. Hodgkin Lymphoma, Version 2.2020, NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology. *J Natl Compr Canc Netw*. 2020 Jun;18(6):755-781. <https://jnccn.org/view/journals/jnccn/18/6/article-p755.xml>
<http://medstandart.net/browse/1725>
<https://annals.org/aim/fullarticle/2758507/testosterone-treatment-adult-men-age-related-low-testosterone-clinical-guideline>
<https://doi.org/10.1053/j.gastro.2019.12.053>
<https://aje.bioscientifica.com/view/journals/aje/182/1/EJE-19-0893.xml>
https://goldcopd.org/wp-content/uploads/2019/12/GOLD-2020-FINAL-ver1.2-03Dec19_WM.V.pdf
https://goldcopd.org/wp-content/uploads/2020/03/GOLD-2020-POCKET-GUIDE-ver1.0_FINAL_WM.V.pdf
https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2021/10000/ACG_Clinical_Guidelines_Managment_of_Beni_gn.13.aspx
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2050640619849370>
<https://www.atsjournals.org/doi/full/10.1164/rccm.201904-0717ST>
[https://www.cghjournal.org/article/S1542-3565\(19\)31002-X/fulltext](https://www.cghjournal.org/article/S1542-3565(19)31002-X/fulltext)
<https://www.dec.gov.ua/mtd/bronhialna-astma/>
https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2013_555nakaz.pdf
[https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085\(21\)03031-6/fulltext](https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085(21)03031-6/fulltext)
[https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278\(19\)30129-1/fulltext](https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278(19)30129-1/fulltext)
https://www.jstage.jst.go.jp/article/endocrj/advpub/0/advpub_EJ20-0025/pdf/-char/en
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8137769/>
[https://www.sunrisemy.com/nakaz-moz-ukra%D1%97ni-157-vid-26-sichny\[a-2018-roku-moz-skasovalo-moralno-zastarili-formi-pervinno%D1%97-oblikovo%D1%97-dokumentaci%D1%97/](https://www.sunrisemy.com/nakaz-moz-ukra%D1%97ni-157-vid-26-sichny[a-2018-roku-moz-skasovalo-moralno-zastarili-formi-pervinno%D1%97-oblikovo%D1%97-dokumentaci%D1%97/)
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0634282-14#Text>

Hus, I., Salomon-Perzyński, A., Tomaszewicz, K., & Robak, T. (2020). The management of hematologic malignancies during the COVID-19 pandemic. *Expert Opinion on Pharmacotherapy*, 1–18. doi:10.1080/14656566.2020.1849143

Husby S, Koletzko S, Korponay-Szabo, et al. European Society Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition guidelines for diagnosing coeliac disease 2020. *J Pediatr Gastroenterol Nutr*. 2019 Oct
http://www.espghan.org/fileadmin/user_upload/IBD/ESPGHAN_Celiac_Guidelines_2019.pdf

Ikizler, T. A., Burrowes, J. D., Byham-Gray, L. D., Campbell, K. L., Carrero, J.-J., Chan, W., ... Cuppari, L. (2020). KDOQI Clinical Practice Guideline for Nutrition in CKD: 2020 Update. *American Journal of Kidney Diseases*, 76(3), S1–S107. doi:10.1053/j.ajkd.2020.05.006

Ito Y, Onoda N, Okamoto T. The revised clinical practice guidelines on the management of thyroid tumors by the Japan Associations of Endocrine Surgeons: Core questions and recommendations for treatments of thyroid cancer. *Endocr J*. 2020 Apr 9.

J.R. Garber, E. Papini, A. Frasoldati et al., American Association of Clinical Endocrinology And Associazione Medici Endocrinologi Thyroid Nodule Algorithmic Tool, *Endocrine Practice* 2021;

27 <https://doi.org/10.1016/j.eprac.2021.04.007>

Jones, J. M., Kracalik, I., Levi, M. E., Bowman III, J. S., Berger, J. J., Bixler, D., ... Basavaraju, S. V. Assessing Solid Organ Donors and Monitoring Transplant Recipients for Human Immunodeficiency Virus, Hepatitis B Virus, and Hepatitis C Virus Infection – U.S. Public Health Service Guideline, 2020. Recommendations and Reports / June 26, 2020 / 69(4);1–16.

K. V. Vlachovich, A. Sood. A 2019 Update on Occupational Lung Diseases: A Narrative Review // *Pulm. Ther.*, 2021 Jun; 7(1): 75–87.

Kamisawa T, Nakazawa T, Tazuma S, Zen Y, Tanaka A, Ohara H, et al. Clinical practice guidelines for IgG4-related sclerosing cholangitis. *J Hepatobiliary Pancreat Sci.* 2019 Jan;26(1):9-42. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jhbp.596>.

Karon A. AGA Clinical Practice Guidelines: Intra-gastric balloons in the management of obesity. MDedge.com. April 16, 2021.

<https://www.mdedge.com/internalmedicine/article/238757/obesity/aga-clinical-practice-guidelines-intra-gastric-balloons>

KDIGO 2020 Clinical Practice Guideline for Diabetes Management in Chronic Kidney Disease. (2020). *Kidney International*, 98(4), S1–S115. doi:10.1016/j.kint.2020.06.019

KDIGO 2021 Clinical Practice Guideline for the Management of Glomerular Diseases. *Kidney Int.* 2021 Oct;100(4S):S1-S276. doi: 10.1016/j.kint.2021.05.021.

Keswani RN, Crockett SD, Calderwood AH. AGA Clinical Practice Update on Strategies to Improve Quality of Screening and Surveillance Colonoscopy: Expert Review. *Gastroenterology.* 2021 Aug;161(2):701-11.

Kharbanda, K., Iyasere, O., Caskey, F. et al. Commentary on the NICE guideline on renal replacement therapy and conservative management. *BMC Nephrol* 22, 282 (2021).

<https://doi.org/10.1186/s12882-021-02461-4>

Khomiak, A., Brunner, M., Kordes, M., Lindblad, S., Miksch, R. C., Öhlund, D., & Regel, I. (2020). Recent Discoveries of Diagnostic, Prognostic and Predictive Biomarkers for Pancreatic Cancer. *Cancers*, 12(11), 3234. doi:10.3390/cancers12113234

Knechtle, S. J., Morris, P. J., Marson, L. P. (2020). *Kidney Transplantation - Principles and Practice*, 8th Edition. doi: <https://doi.org/10.1016/C2016-0-01606-6>

Ko CW, Siddique SM, Patel A, et al. AGA Clinical Practice Guidelines on the Gastrointestinal Evaluation of Iron Deficiency Anemia. *Gastroenterology.* 2020 Sep;159(3):1085-1094. Available at:

[https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085\(20\)34847-2/fulltext?referrer=https%3A%2F%2Fpubmed.ncbi.nlm.nih.gov%2F32810434%2F](https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085(20)34847-2/fulltext?referrer=https%3A%2F%2Fpubmed.ncbi.nlm.nih.gov%2F32810434%2F)

Ko, Cynthia W. Crockett, Seth et al. AGA Clinical Practice Guidelines on the Management of Mild-to-Moderate Ulcerative Colitis. *Gastroenterology*, Volume 156, Issue 3, 748 – 764.

<https://doi.org/10.1053/j.gastro.2018.12.009>

Konstantinides SV and Meyer G. The 2019 ESC Guidelines on the Diagnosis and Management of Acute Pulmonary Embolism. *Eur Heart J.* 2019 Nov 1;40(42):3453-3455. <https://academic.oup.com/eurheartj/article/40/42/3453/5614478>

Kossmeier, M., & Heinze, G. (2018). Predicting future citation counts of scientific manuscripts submitted for publication: a cohort study in transplantology. *Transplant International.* doi:10.1111/tri.13292

Lamb CA, Kennedy NA, Raine T, et al. British Society of Gastroenterology consensus guidelines on the management of inflammatory bowel disease in adults. *Gut.* 2019 Sep 27.

<https://gut.bmj.com/content/early/2019/09/27/gutjnl.2019-318484#DC1>.

Larkin PJ, Cherny NI, L Carpio D, et al. Diagnosis, Assessment and Management of Constipation in Advanced Cancer: ESMO Clinical Practice Guidelines. *Ann Oncol.* 2018 Jul

<https://academic.oup.com/annonc/advance-article/doi/10.1093/annonc/mdy148/5046943>

Lim W, Le Gal G, Bates SM, et al. American Society of Hematology 2018 guidelines for management of venous thromboembolism: diagnosis of venous thromboembolism. *Blood Adv.* 2018 Nov 27;2(22):3226-56. <http://www.bloodadvances.org/content/2/22/3226?>

Loomba, Rohit et al. AGA Clinical Practice Update on Screening and Surveillance for Hepatocellular Carcinoma in Patients With Nonalcoholic Fatty Liver Disease: Expert Review. *Gastroenterology*, Volume 158, Issue 6, 1822 - 1830

Malyszko, J., Basak, G., Batko, K., Capasso, G., Capasso, A., Drozd-Sokolowska, J., ... Malyszko, J. (2020). Haematological disorders following kidney transplantation. *Nephrology Dialysis Transplantation*. doi:10.1093/ndt/gfaa219

Muniraj T, Day LW, Teigen LM, et al. AGA clinical practice guidelines on intragastric balloons in the management of obesity. *Gastroenterology*. 2021 Apr;160(5):1799-1808. PMID: 3832655. [https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085\(21\)00477-7/fulltext](https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085(21)00477-7/fulltext)

Nalewajska, M., Marchelek-Myśliwiec, M., Opara-Bajerowicz, M., Dziedziejko, V., & Pawlik, A. (2020). Connexins—Therapeutic Targets in Cancers. *International Journal of Molecular Sciences*, 21(23), 9119. doi:10.3390/ijms21239119

Nanchal R, Subramanian R, Karvellas CJ, et al. Guidelines for the management of adult acute and acute-on-chronic liver failure in the ICU: cardiovascular, endocrine, hematologic, pulmonary, and renal considerations. *Crit Care Med*.2020Mar;48(3):e17391. https://journals.lww.com/ccmjournal/FullText/2020/03000/Guidelines_for_the_Management_of_Adult_Acute_and.29.aspx

O’Leary, Jacqueline G. et al. AGA Clinical Practice Update: Coagulation in Cirrhosis. *Gastroenterology*, Volume 157, Issue 1, 34 - 43. <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2019.03.070>

Oakland K, Chadwick G, East JE, et al. Diagnosis and management of acute lower gastrointestinal bleeding: guidelines from the British Society of Gastroenterology. *Gut*. 2019 Feb 12. <https://gut.bmj.com/content/early/2019/02/21/gutjnl-2018-317807.long>.

Oniscu, G. C., Forsythe, J. L. R., & Pomfret, E. A. (Eds.). (2019). *Transplantation Surgery*. Springer Surgery Atlas Series. doi:10.1007/978-3-540-73796-4

Ortel TL, Neumann I, Ageno W, et al. American Society of Hematology 2020 guidelines for management of venous thromboembolism: treatment of deep vein thrombosis and pulmonary embolism. *Blood Adv*. 2020 Oct 13;4(19):4693-38. PMID: 33007077. <https://ashpublications.org/bloodadvances/article/4/19/4693/463998/American-Society-of-Hematology-2020-guidelines-for>

Parry NM. New guideline for testosterone treatment in men with ‘low T.’ *Medscape Medical News*. 2020 Jan 7. <https://www.medscape.com/viewarticle/923449>

Pasquali R, Casanueva F, Haluzik M, et al. European Society of Endocrinology clinical practice guideline: endocrine work-up in obesity. *Eur J Endocrinol*. 2020 Jan;182(1):G1-G32.

Pass W. AGA Releases Iron-Deficiency Anemia Guideline. *Medscape Medical News*. WebMD Inc. August 26, 2020. <https://www.medscape.com/viewarticle/936357>

Petranovic Ovcaricek P, Giovanella L, Carrio Gasset I, et al. The EANM practice guidelines for parathyroid imaging. *Eur J Nucl Med Mol Imaging*. 2021 Apr 10. <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00259-021-05334-y>

Pisano M, Allievi N, Gurusamy K, et al. 2020 World Society of Emergency Surgery updated guidelines for the diagnosis and treatment of acute calculus cholecystitis. *World J Emerg Surg*. 2020 Nov 5;15(1):61. Available at: <https://wjeb.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13017-020-00336-x>

Qaseem A, Horwitch CA, Vijan S, Etxeandia-Ikobaltzeta I, Kansagara D. Testosterone treatment in adult men with age-related low testosterone: a clinical guideline from the American College of Physicians. *Ann Intern Med*. 2020 Jan 7

Rubio-Tapia A, Murray JA. Updated guidelines by the European Society for the Study of Coeliac Disease [editorial]. *United European Gastroenterol J*. 2019Jun;7(5):

Sadowski DC, Camilleri M, Chey WD, Leontiadis GI, Marshall JK, Shaffer EA, et al. Canadian Association of Gastroenterology Clinical Practice Guideline on the Management of Bile Acid Diarrhea. *Clin Gastroenterol Hepatol*. 2020 Jan. 18 (1):24-41.

Schultz JK, Azhar N, Binda GA, et al. European Society of Coloproctology: guidelines for the management of diverticular disease of the colon. *Colorectal Dis*. 2020 Jul 7;10.1111/codi.15140. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/codi.15140>

Sekeres M, Guyatt G, Abel G, et al. American Society of Hematology 2020 guidelines for treating newly diagnosed acute myeloid leukemia in older adults. *Blood Adv*. 2020 Aug 11;4(15):3528-3549. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7422124/>

Shah MH, Goldner WS, Benson AB, et al. Neuroendocrine and Adrenal Tumors, Version 2.2021, NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology. *J Natl Compr Canc Netw*. 2021 Jul 28;19(7):839-68. <https://jncn.org/view/journals/jncn/19/7/article-p839.xml?ArticleBodyColorStyles=Full%20HTML>

Shemies, R. S., Nagy, E., Younis, D., & Sheashaa, H. (2021). Renal replacement therapy for critically ill patients with COVID -19-associated acute kidney injury: A review of current knowledge. *Therapeutic Apheresis and Dialysis*. doi:10.1111/1744-9987.13723

Singh, Siddharth et al. AGA Technical Review on the Management of Mild-to-Moderate Ulcerative Colitis

Snook J, Bhala N, Beales ILP, et al. British Society of Gastroenterology guidelines for the management of iron deficiency anaemia in adults. *Gut*. 2021 Sep 8;gutjnl-2021-325210. <https://gut.bmj.com/content/early/2021/09/15/gutjnl-2021-325210>.

Su G, Ko C, Bercik P, et al. AGA Clinical Practice Guidelines. Probiotics for Gastrointestinal Diseases. *Gastroenterology*. 2020 June. [https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085\(20\)34729-6/pdf?referrer=https%3A%2F%2Fpubmed.ncbi.nlm.nih.gov%2F32531291%2F](https://www.gastrojournal.org/article/S0016-5085(20)34729-6/pdf?referrer=https%3A%2F%2Fpubmed.ncbi.nlm.nih.gov%2F32531291%2F)

Tarasconi A, Coccolini F, Biffi WL, et al. Perforated and bleeding peptic ulcer: WSES guidelines. *World J Emerg Surg*. Jan 2020; 15: 3. Available at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6947898/>.

Teoh, C. W., Gaudreault-Tremblay, M.-M., Blydt-Hansen, T. D., Goldberg, A., Arora, S., Feber, J., ... Hamiwka, L. (2020). Management of Pediatric Kidney Transplant Patients During the COVID-19 Pandemic: Guidance From the Canadian Society of Transplantation Pediatric Group. *Canadian Journal of Kidney Health and Disease*, 7, 205435812096784. doi:10.1177/2054358120967845

Terlouw LG, Moelker A, Abrahamsen J, et al. European guidelines on chronic mesenteric ischaemia - joint United European Gastroenterology, European Association for Gastroenterology, Endoscopy and Nutrition, European Society of Gastrointestinal and Abdominal Radiology, Netherlands Association of Hepatogastroenterologists, Hellenic Society of Gastroenterology, Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe, and Dutch Mesenteric Ischemia Study group clinical guidelines on the diagnosis and treatment of patients with chronic mesenteric ischaemia. *United European Gastroenterol J*. 2020 May;8(4):371-395. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2050640620916681>.

The Occupational Burden of Nonmalignant Respiratory Diseases. An Official American Thoracic Society and European Respiratory Society Statement / *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 2019;Vol.119 (11): 1312-1334

The Transplantation Society, Transplant Infectious Diseases Section: COVID-19 Guidance Focused Review: Diagnostic Testing - PCR and Serology. https://tts.org/index.php?option=com_content&view=article

UK Guidelines on Pancreas and Islet Transplantation, 2019. Available from: <https://bts.org.uk/guidelines-standards/>

Vasant DH, Paine PA, Black CJ, Houghton LA, Everitt HA, Corsetti M, et al. British Society of Gastroenterology guidelines on the management of irritable bowel syndrome. *Gut*. 2021 Jul;70(7):1214-40. <https://gut.bmj.com/content/70/7/1214.long>

Wald A, Bharucha AE, Limketkai B, et al. ACG Clinical guidelines: management of benign anorectal disorders. *Am J Gastroenterol*. 2021 Oct 1;116(10):1987-2008. PMID: 34618700

Weiss, M. J., Hornby, L., Foroutan, F., Belga, S., Bernier, S., Bhat, M., ...Mah, A. Clinical Practice Guideline for Solid Organ Donation and Transplantation During the COVID-19 Pandemic. *Transplantation Direct* 2021;7: e755; doi: 10.1097/TXD.0000000000001199.

Wiles, K., Chappell, L., Clark, K. et al. Clinical practice guideline on pregnancy and renal disease. *BMC Nephrol* 20, 401 (2019). <https://doi.org/10.1186/s12882-019-1560-2>

Witt DM, Nieuwlaat R, Clark NP, Ansell J, Holbrook A, Skov J, et al. American Society of Hematology 2018 guidelines for management of venous thromboembolism: optimal management of anticoagulation therapy. *Blood Adv*. 2018 Nov 27;2(22):3257-3291. Available at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6258922>.

Wright, M., Southcott, E., MacLaughlin, H. et al. Clinical practice guideline on undernutrition in chronic kidney disease. *BMC Nephrol* 20, 370 (2019). <https://doi.org/10.1186/s12882-019-1530-8>

Yuen KCJ, Biller BMK, Radovick S, et al. The American Association of Clinical Endocrinologists and American College of Endocrinology Guidelines for Management of Growth Hormone Deficiency in Adults and Patients Transitioning from Pediatric to Adult Care. *Endocr Pract.* 2019 Nov;25(11):1191–1232. <https://journals.aace.com/doi/10.4158/GL-2019-0405>

Адаптована клінічна настанова : надання медичної допомоги дорослим хворим на негоспітальну пневмонію. // Національна академія медичних наук України, Київ, 2019.

Бронхіальна астма. Хронічне обструктивне захворювання легень в світлі сучасних рекомендацій GINA (2017), SIGN 153 (2016), GOLD (2017), NICE (2010) / Фещенко Ю. І. // К.: ТОВ «Доктор–Медіа–Груп», 2018. — 220 с.

В60 С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. ; за ред. проф. Л.В. Глушка. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 680 с.

В60 С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. ; за ред. проф. Л.В. Глушка. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 680 с.

Внутрішні хвороби : підручник : у 2 ч. Ч. 1. Розділи 1—8 / Л.В. Глушко,

Внутрішні хвороби : підручник : у 2 ч. Ч.2. Розділи 9—24 / Л.В. Глушко, Диффузные паренхиматозные заболевания легких (под.М. М. Ильковича). – Москва, «ГЭОТАР-Медиа», 2021.- 440 с.

Наказ №634 від 08.09.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при саркоїдозі»

Наказ №7 від 10.01.2005 «Про затвердження стандартів надання медичної допомоги за спеціальністю "Професійна патологія" в амбулаторно-поліклінічних закладах»

Наказ МОЗ України № 157 від 26.01.2018, яким скасовується низка форм

Наказ МОЗ України № 503 від 19.03.2018. «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-19032018--503-pro-zatverdzhennja-porjadku-viboru-likarja-jakij-nadae-pervinnu-medichnu-dopomogu-ta-formi-deklaracii-pro-vibir-likarja-jakij-nadae-pervinnu-medichnu-dopomogu?preview=1>

Наказ МОЗ України №555 від 27.06.13р «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному обструктивному захворюванні легень»

Наказ МОЗ України №868 від 08.10.13р «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі»

Наказ МОЗ України від 04.01.2018 № 13 "Про деякі питання застосування Україномовного варіанту Міжнародної класифікації первинної медичної допомоги(ICPC-2-E)" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-04012018--13-pro-dejaki-pitannja-zastosuvannja-ukrainomovnogo-variantu-mizhnarodnoi-klasifikacii-pervinnoi-medichnoi-dopomogi>

Наказ МОЗ України від 14.09.2021 № 1946 Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Нецукровий діабет» <https://bit.ly/3nBN8CO>

Наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504 "Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid19032018--504-pro-zatverdzhennja-porjadku-nadannja-pervinnoi-medichnoidopomogi>

Наказ МОЗ України від 20.11.2020 № 2693 "Про внесення змін до протоколу «Надання медичної допомоги для лікування корона вірусної хвороби (COVID-19)" [Електронний ресурс]. – Режим доступу moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-20112020--2693-pro-vnesennja-zmin-do-protokolu--nadannja-medichnoi-dopomogi-dlja-likuvannja--koronavirusnoi-hvorobi-covid-19

Наказ МОЗ України від 28.03.2020 № 722 "При організації надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу(COVID-19)" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: moz.gov.ua/uploads/5/26472-standarti_medichnoi_dopomogi_pri_kovid.pdf

Наказом МОЗ України від 26.01.2018 N 148 «Про затвердження Примірного

Первинна медична допомога: посібник у 2 т. / Л.С. Бабинець, В.М. Ждан, Н.С. Михайловська та ін.; за ред. Л.С. Бабинець. – Львів: «Магнолія 2006», 2019. – Т. 1: Загальні положення, внутрішні хвороби у загальній лікарській практиці. – 580 с.

Первинна медична допомога: посібник у 2 т. / Л.С. Бабинець, В.М. Ждан, Н.С. Михайловська та ін.; за ред. Л.С. Бабинець. – Львів: «Магнолія 2006», 2019. – Т. 2: Поліпрофільні питання у загальній лікарській практиці. – 424 с.

первинної облікової документації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію (затвердженого наказом МОЗ України №1254 від 22.06.2021 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 р. №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2019 р. №1254), Європейських стандартів післядипломної підготовки медичних спеціалістів

Наказу МОЗ від 23.04.2021р. №799 щодо внесення зміни до Випуску 78 «Охорона здоров'я» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників

По закінченню строку підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни проходять підсумковий контроль у формі атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст», з відповідної спеціальності згідно з Порядком, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264.

Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів, невідкладні стани в терапії: 23-е видання, доповн і переробл / за ред. професора Мостового Ю.М.. – К.: Центр ДЗК, 2020. – 680 с.

табеля матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та

Ю. І. Фещенко, В. К. Гаврисюк, О. Я. Дзюблик, Ю. М. Мостовой, Т. О. Перцева, М. О. Полянська, А. І. Ячник, Л. О. Яшина. Адаптована клінічна настанова: хронічне обструктивне захворювання легень (частина 1) Укр. пульмонол. журнал. 2019, № 2, С. 5–18

Ю. І. Фещенко, В. К. Гаврисюк, О. Я. Дзюблик, Ю. М. Мостовой, Т. О. Перцева, М. О.

Полянська, А. І. Ячник, Л. О. Яшина. Адаптована клінічна настанова: хронічне обструктивне захворювання легень (частина 1) Укр. пульмонол. журнал. 2019, № 3, С. 5–2.